

KARTA OPISU PRZEDMIOTU - SYLABUS

Nazwa przedmiotu

Zagadnienia sztuki współczesnej i kultury_2

Przedmiot

Kierunek studiów

Architektura wnętrz

Studia w zakresie (specjalność)

-

Poziom studiów

drugiego stopnia

Forma studiów

stacjonarne

Rok/semestr

I/2

Profil studiów

ogólnoakademicki

Język oferowanego przedmiotu

polski

Wymagalność

obligatoryjny

Liczba godzin

Wykład

15

Ćwiczenia

15

Laboratoria

Projekty/seminaria

Inne (np. online)

Liczba punktów ECTS

2

Wykładowcy

Odpowiedzialny za przedmiot/wykładowca:

dr hab. Tomasz Matuszewicz, Prof.PP

e-mail: tomasz.matuszewicz@put.poznan.pl

Wydział Architektury Politechniki Poznańskiej

ul. Jacka Rychlewskiego 2, 61-131 Poznań

Odpowiedzialny za przedmiot/wykładowca:

Wymagania wstępne

Posiada wiedzę o stylach i zjawiskach w sztuce i architekturze XX w i potrafi udokumentować je na podstawie materiałów źródłowych i ikonograficznych. Student potrafi merytorycznie dyskutować o

sztuce współczesnej i przedstawiać dowody/argumenty "za i przeciw" poparte analizą zjawisk z życia społecznego, mediów i kultury. Student korzysta z ugruntowanej wiedzy na temat środowiska kulturowego w którym żyje.

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest przybliżenie języka formalnego i kulturowego dostarczanego przez liczne przykłady dzieł XX i XXI w, prezentujące dynamiczną perspektywę przemian praktyk awangardowych oraz teoretycznych koncepcji: humanistycznych, ekologicznych czy socjologicznych. Środowisko wizualne wytwarzane przez komplementarne przykłady sztuki współczesnej charakteryzuje zagadnieniowa wielość, intensywność bodźców sensorycznych, a materia plastyczna programowo poddawana jest ciągłej redefinicji. Powstała ikonosfera transformuje kształt rzeczywistości dedykowany jej odbiorcy i uczestnikowi stawiając go wobec pytań o tożsamość osobistego zmysłu miejsca i możliwości recepcji generowanych kodów kulturowych.

Metoda pracy

Zapoznanie ze sposobami odczytania i uchwycenia unikatowych cech za pomocą jakich środków zostało ukształtowane i jak oddziałuje: wnętrze, układ urbanistyczny, budynek, plac, ulica, rzeźba, instalacja, grafika czy obraz. Zapoznanie z metodami obserwacji umożliwiającymi wnikliwą analizę i odczytanie sensów zawartych w poszczególnych realizacjach i dziełach.

Przedmiotowe efekty uczenia się

Wiedza

Posiada poszerzoną wiedzę z zakresu historii sztuki, wzornictwa i architektury oraz architektury wnętrz.

Posiada poszerzoną wiedzę z zakresu konserwacji, modernizacji i adaptacji wnętrz w obiektach zabytkowych

Umiejętności

Potrafi formułować i testować hipotezy związanych z prostymi problemami badawczymi

Potrafi przygotować opracowanie naukowe w języku polskim i w języku angielskim, przedstawiające własne wyniki badawcze i decyzje projektowe z zakresu architektury wnętrz

Potrafi samodzielnie pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz innych właściwie dobranych źródeł, polsko- i anglojęzycznych, potrafi integrować uzyskane informacje, dokonywać ich interpretacji i

krytycznej oceny, a także wyciągać wnioski oraz formułować i wyczerpująco uzasadniać opinie.

Kompetencje społeczne

Zdaje sobie sprawę ze społecznych i humanistycznych aspektów pracy architekta wnętrz

Metody weryfikacji efektów uczenia się i kryteria oceny

Efekty uczenia się przedstawione wyżej weryfikowane są w następujący sposób:

1. Ocena formująca: w trakcie wykładów możliwość dyskusji oraz po zakończeniu. 2-3 kartkówki (oceny częściowe) w trakcie semestru sprawdzające zaangażowanie na zajęciach i kompetencje studenta w rozumieniu omawianych zagadnień i dzieł sztuki, aktywność na zajęciach (oceny częściowe) udział w dyskusji, prezentowanie własnych wniosków i wspólne ich omawianie. Praca semestralna. Przyjęta skala ocen: 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0/ punktacja

2. Ocena podsumowująca - egzamin ustny. Przyjęta skala ocen: 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0

Treści programowe

Zagadnienie I : Przemiana świadomości, a nowe media. Fotografia/film. Nowy realizm czy ucieczka od rzeczywistości. Fotografia/film, a poezja/dramat. Eksperyment i propaganda w Rosji Sowieckiej. Estetyka moralności w filmowych traktatach Andrieja Tarkowskiego. Dicka Higginsa intermedialność jako esencjonalna komunikacja pomiędzy sztuką, a przejawami codzienności.

Zagadnienie II: Wybrane zagadnienia sztuki z okresu międzywojennego w Polsce. Malarstwo okresu międzywojennego od awangardy do Bractwa Łukaszowego. Architektura i urbanistyka nierzeczywista. Utylitarna awangarda Łodzi: Karol Hiller, Katarzyna Kobro, Władysław Strzemiński. Założenia teoretyczne i krytyczne na temat rzeźby 1915-1939.

Zagadnienie III : Wybrane zagadnienia sztuki z okresu po II wojnie światowej w Polsce. Malarstwo dla malarstwa: Andrzej Wróblewski, Piotr Potworowski, Tadeusz Brzozowski-próba spojrzenia. Inkubatory awangardy w Polsce Ludowej: Galeria Krzywe Koło w Warszawie, Galeria Sztuki Informatycznej i Kreatywnej we Wrocławiu, Galeria ON w Poznaniu. Ikonografia Wolności: Sztuka okresu Stanu Wojennego.

Poszukiwanie znaku, materii i formy: Jerzy Kalina, Andrzej Pawłowski, Henryk Raczek, Ryszard Winiarski.

Zagadnienie IV: Współczesna recepcja archetypicznych kodów kulturowych; Mikalojus Konstantinas Čiurlionis/ Mikołaj Konstanty Czurlanis na krawędzi awangardy i geniuszu. Edwarda Hoppera

materia/architektura światła. Malarskie rekonstrukcje i cytaty: pejzaży, postaci i przedmiotów: Giorgio Chirico i Hermana Alberta oraz grafiki Romana Opalki (Gilgamesz), scenografii Andrzeja Kreütz-Majewskiego (Elektra). Otto Fraudlich i Joseph Beuys niemieccy twórcy awangardy czy propagatorzy utopijnych idei społecznych? Wizualna ekonomia przedmiotowej energii w działaniach międzynarodowej grupy ZERO. Memoratywna/komemoratywna figuracja Magdaleny Abakanowicz.

Zagadnienie V : Prywatne Teorie sztuki w literaturze pięknej. Teoria Piękna Zbigniewa Herberta, Józefa Czapskiego Patrząc – „myślącym słowem”, Wizualność struktur kultury Czesława Miłosza, Dziennik Metafizyki życia/sztuki Gustawa Herlinga – Grudzińskiego. Umberta Eco Dzieło Otwarte, a Forma Otwarta Oskara Hansena. Susan Sontag : wrażliwa teoria/praktyka - obserwacji/walki.

Tematyka ćwiczeń:

1. Opracowanie kilku analiz i komentarzy wybranych zjawisk lub dzieł artystycznych z komplementarnymi autorskimi analizami graficznymi.
2. Opracowanie imaginacyjnej wystawy i jej recenzowanie.

Opis koncepcji i programu wystawy oraz wybranych prac i autorów. Dostosowanie hipotetycznego miejsca ekspozycji do treści zebranych prac. Esej ma prezentować potencjalne kulturotwórcze agregacje zebranych prac.

Metody dydaktyczne

Definiowanie pytań i odpowiedzi wynikających z analizy wybranych zagadnień sztuki współczesnej do wykorzystania ich esencjonalnych treści w konstytuowaniu własnego języka kreacji projektowej.

Forma zaliczenia: Krótka prelekcja prezentująca hipotetyczny opis projektu przestrzeni i przedmiotu odnoszący się do prezentowanych na wykładach zagadnień z zakresu zjawisk sztuki współczesnej oraz formie drukowanej & Projekt; esej, instalacja, pokaz.

Literatura

Podstawowa

1. Bonnenberg W, Cityscape, San Francisco, Faculty of Architecture, Poznan University of Technology, Poznań 2013
2. Dyckhoff T., Epoka Spektaklu, Perypetie architektury i miasta, Karakter, Kraków 2018

3. Garner P., *Sixties Design*, Taschen, Koln 2008
4. Galeria Krzywe Koło, Muzeum Narodowe w Warszawie, 1990
5. Golka M., *Socjologia Artysty*, Ars Nowa, Poznań 1995
6. Hermansdorfer M., *Sztuka Stanu Wojennego*, Muzeum Narodowe we Wrocławiu, 2006
7. Hiller K., *Nowe Widzenie*, Muzeum Sztuki i Autorzy 2002
8. Jakimowicz I., *Witkacy, Chwistek, Strzemiński. Myśli i Obrazy*. Arkady, Warszawa 1979
9. Jacson L., *Contemporary, Architecture and Interiors of the 1950s*, Phaidon, London/New York 1994
10. Jutkiewicz S., *Kontrapunkt Reżysera*, Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe, Warszawa 1985
11. Kalina J., *Nawigacja Sztuki*, Muzeum Narodowe we Wrocławiu, 2003
12. Kersting A.F., *Portrait of Edinburgh*, B.T.Batsford LTD, London 1951
13. *Kronika Miasta Poznania. Cytadela*, Wydawnictwo Miejskie, Poznań
14. Raczek J., *Ku Nieskończoności*, Centrum Rzeźby Polskiej, Orońsko 2004
15. Sontag S./Jonatan Cotton, *Myśl to forma odczuwania, Karakter*, Kraków 2014
16. Tarkowski A., *Czas Utrwalony*, Wydawnictwo Pelikan, Warszawa 1991
17. Tafuri M., *The Sphere and the Labyrinth, Avant-Gardes Architecture from Piranesi to the 1970s*, The MIT press Cambridge, Massachusetts London, Turin 1980
18. Venturi R., Denise Scott Brown and Associates, *Out Of The Ordinary*, Philadelphia Museum of Art in Association With Yale University Press, 2001
19. Wiesing L., *Widzialność Obrazu. Historia i perspektywy estetyki formalnej*, Oficyna Naukowa, Warszawa Melbechowska-Luty A., *Bal I., Teoria i Krytyka*, Antologia Tekstów o rzeźbie polskiej 1915-1939, Wydawnictwo Neriton, Warszawa 2007

Uzupełniająca

1. *Definiowanie Przestrzeni Architektonicznej*, Instytut Projektowania Architektonicznego, Wydział Architektury Politechniki Krakowskiej, Kraków 2001
2. Koolhaas R., *Deliryczny Nowy York*, Karakter, Kraków 2013
3. Sztabińska P., *Geometria a natura, Polska Sztuka abstrakcyjna w drugiej połowie XX wieku*, Wydawnictwo Neriton, Warszawa 2010

4. Symbole, Przemiany oraz Wizje Przestrzeni Życia, red. Augustyn Bańka, Zachowanie, Środowisko, Architektura (5), Poznań 2011

5. Wróblewska D., Polska Grafika Współczesna, Interpress, Warszawa 1988

6. Venturi R., Denise Scott Brown, Steven Izedor, Karakter, Kraków 2013

7. Zielinski S., Archeologia mediów. O głębokim czasie technicznie zapośredniczonego słuchania i widzenia, Oficyna Naukowa, Warszawa 2010

Czasopisma, kwartalniki:

Ethos, Transhumanizm, Instytut Jana Pawła II KUL , Lublin 2015

Kwartalnik Orońsko, CRP, Orońsko.

Krytyka Polityczna, Wydawnictwo Krytyki Politycznej / Stowarzyszenie im. Stanisława brzozowskiego

Nowy Napis, Kwartalnik Kulturalny, Instytut Literatury, Warszawa-Kraków

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

	Godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	60	2,0
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	30	1,0
Praca własna studenta (studia literaturowe, przygotowanie do zajęć laboratoryjnych/ćwiczeń, przygotowanie do kolokwium/egzaminu, wykonanie projektu) ¹	30	1,0

¹ niepotrzebne skreślić lub dopisać inne czynności